

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๘/ ๒๗๗

กวด. 182
วันที่ 23 ก.ย. 65
เวลา 16.45

สลด. (eMail)

ส่ง : กวด.

รับที่ : 510159/65

23 ก.ย. 2565 เวลา 16.40 น.

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติกู้เงินเพื่อใช้ในการดำเนินงาน (กรณีรายได้ไม่เพียงพอสำหรับรายจ่าย) วงเงิน ๑๕,๒๐๐.๐๐๐ ล้านบาท และวงเงินกู้ระยะสั้น จำนวน ๑,๕๐๐.๐๐๐ ล้านบาท ของการรถไฟแห่งประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๑๑๘๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒. สำเนาหนังสือการรถไฟแห่งประเทศไทย ด่วนที่สุด ที่ รฟ ๑/๘๓๗/๒๕๖๕

ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๓. สำเนาหนังสือการรถไฟแห่งประเทศไทย ด่วนที่สุด ที่ รฟ ๑/๑๑๔๘/๒๕๖๕

ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๕

๔. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๒๔/๔๒๒๓

ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕

๕. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๙๐๔/๑๑๐๒๒

ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๕

๖. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๙/๑๓๒๓๘

ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕

๗. Checklist การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ขออนุมัติกู้เงินเพื่อใช้ในการดำเนินงาน วงเงิน ๑๕,๒๐๐.๐๐๐ ล้านบาท และวงเงินกู้ระยะสั้น จำนวน ๑,๕๐๐.๐๐๐ ล้านบาท ของการรถไฟแห่งประเทศไทยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มาเพื่อให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการรัฐมนตรี หรือให้ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี รวมทั้งสอดคล้อง/เป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ในด้านการสร้างรายได้และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน/ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงคมนาคม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๔ เห็นชอบการกู้เงินเพื่อใช้ในการดำเนินงาน และกู้เงินระยะสั้นของการรถไฟแห่งประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ พร้อมทั้งรับความเห็นของ กระทรวงการคลัง สำนักงานปรมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไปดำเนินการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง

๒. เหตุผลความจำเป็นและความเร่งด่วนของเรื่อง

การรถไฟแห่งประเทศไทยประสบปัญหาขาดทุนมาอย่างต่อเนื่อง จึงจำเป็นต้องกู้เงิน เพื่อบรรเทาการขาดสภาพคล่องและป้องกันไม่ให้เกิดภาวะเงินสดขาดมือจนไม่สามารถให้บริการได้ ซึ่งตาม มาตรา ๓๙ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๙๔ กำหนดให้การรถไฟแห่งประเทศไทย จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินการกู้ยืมเงินเกินคราวละห้าล้านบาทได้ ทั้งนี้ การรถไฟ แห่งประเทศไทยคาดว่าจะเริ่มขาดเงินในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๕ ดังนั้น เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๕ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีระยะเวลาเพียงพอสำหรับจัดหาแหล่งเงินกู้ กับการรถไฟแห่งประเทศไทยตามขั้นตอนต่อไป

๓. สำระสำคัญ และข้อเท็จจริง

การรถไฟแห่งประเทศไทยได้เสนอเรื่อง ขออนุมัติกู้เงินเพื่อใช้ในการดำเนินงาน (กรณีรายได้ ไม่เพียงพอสำหรับรายจ่าย) วงเงิน ๑๕,๒๐๐.๐๐๐ ล้านบาท และวงเงินกู้ระยะสั้น จำนวน ๑,๕๐๐.๐๐๐ ล้านบาท ของการรถไฟแห่งประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้กระทรวงคมนาคมพิจารณานำเสนอ คณะรัฐมนตรี โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๑ การกู้เงินเพื่อใช้ในการดำเนินงาน (กรณีรายได้ไม่เพียงพอสำหรับรายจ่าย)

(๑) การรถไฟแห่งประเทศไทยได้จัดทำประมาณการกระแสเงินสดประจำปี ๒๕๖๖ โดยคาดว่าจะมีเงินสดรับ ๕๙,๓๒๐.๐๘๕ ล้านบาท และเงินสดจ่าย ๗๔,๖๒๐.๐๘๕ ล้านบาท โดยมีเงินสด ยกมาจากปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑๐๐.๐๐๐ ล้านบาท ส่งผลให้การรถไฟแห่งประเทศไทยขาดเงินสดไว้ใช้จ่าย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๕,๒๐๐.๐๐๐ ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(๑.๑) รายการเงินสดรับ คาดว่าจะมีเงินสดรับ ๕๙,๓๒๐.๐๘๕ ล้านบาท โดยแบ่งเป็น เงินสดต้นงวดที่ยกมา ๑๐๐.๐๐๐ ล้านบาท รายได้จากการดำเนินงาน ๙,๕๘๓.๖๐๘ ล้านบาท เงินรับจากการกู้เงินเพื่อชำระเงินกู้ที่ครบกำหนด (Rollover) ๔๖,๕๑๑.๓๗๖ ล้านบาท และเงินอุดหนุนที่รัฐบาล จัดหาให้ ๓,๒๒๕.๐๘๑ ล้านบาท

(๑.๒) รายการเงินสดจ่าย คาดว่าจะมีเงินสดจ่าย ๗๔,๖๒๐.๐๘๕ ล้านบาท โดยแบ่งเป็น รายจ่ายจากการดำเนินงาน ๒๑,๖๗๙.๒๓๙ ล้านบาท รายจ่ายลงทุน ๒,๓๔๓.๘๐๖ ล้านบาท ชำระต้นเงินกู้ ๔๖,๕๖๓.๙๒๘ ล้านบาท และดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายเงินกู้ ๔,๐๓๓.๑๑๖ ล้านบาท โดยมีรายละเอียดเงินสดรับและเงินสดจ่าย ดังนี้

/หน่วย: ล้าน ...

หน่วย: ล้านบาท

รายการ	ประมาณการ
เงินสดรับ	
รายได้จากการดำเนินงาน	๙,๕๘๓.๖๐๘
เงินกู้เพื่อชำระคืนเงินต้น	๔๖,๕๑๑.๓๙๖
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	๓,๒๒๕.๐๘๑
รวมเงินสดรับ	๕๙,๓๒๐.๐๘๕
เงินสดจ่าย	
รายจ่ายจากการดำเนินงาน	๒๑,๖๗๙.๒๓๙
รายจ่ายลงทุน	๒,๓๔๓.๘๐๖
ชำระหนี้เงินกู้	
- เงินต้น	๔๖,๕๖๓.๙๒๘
- ดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายเงินกู้	๔,๐๓๓.๑๑๖
รวมเงินสดจ่าย	๗๔,๖๒๐.๐๘๕
เงินสดเกิน (ขาด)	(๑๕,๓๐๐.๐๐๐)
เงินสดต้นงวด	๑๐๐.๐๐๐
เงินสดเกิน (ขาด) ทั้งสิ้น	(๑๕,๒๐๐.๐๐๐)

(๒) การรถไฟแห่งประเทศไทยมีผลประกอบการขาดทุน เนื่องจากรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเนื่องมาจาก

(๒.๑) การรถไฟแห่งประเทศไทยมีรายได้ดำเนินงานจากรายได้ค่าโดยสาร รายได้ การขนส่งสินค้า รายได้จากการเดินรถไฟฟาสายสีแดง รายได้จากการบริหารทรัพย์สิน รายได้ค่าธรรมเนียม การดำเนินงาน ICD ที่ลาดกระบัง และรายได้จากการดำเนินงานอื่น โดยการรถไฟแห่งประเทศไทยต้องจัดสรร เงินรายได้จากการดำเนินงานไว้เพื่อการจ่ายชำระดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายเงินกู้

(๒.๒) การรถไฟแห่งประเทศไทยต้องนำรายได้การดำเนินงานในส่วนที่เหลือ เป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลซ่อมแซมโครงสร้างพื้นฐาน ระบบอาณัติสัญญาณเครื่องกั้น/สัญญาณไฟสีต่าง ๆ ทั่วประเทศ การบำรุงรักษารถจักรและล้อเลื่อน ที่มีอยู่อย่างจำกัด และมีอายุการใช้งานมานาน เพื่อให้เกิดความปลอดภัย ในการให้บริการ

ดังนั้น การรถไฟแห่งประเทศไทยจึงมีความจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อบรรเทาการขาดสภาพคล่องในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๕,๒๐๐.๐๐๐ ล้านบาท เพื่อให้มีเงินสดหมุนเวียนในการใช้จ่ายดำเนินงาน การลงทุน การจ่ายเงิน บำเหน็จบำนาญ และการชำระหนี้เงินกู้ นอกจากนี้ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาผลประกอบการขาดทุนดังกล่าว การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการจัดทำแผนวิสาหกิจการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (แผนฟื้นฟูการรถไฟแห่งประเทศไทย) ให้เป็นรูปธรรมโดยเร็วต่อไป

๓.๒ เงินกู้ระยะสั้น

ที่ผ่านมา การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการต่อสัญญาเงินกู้สำรองเบิกเกินบัญชี วงเงิน ๘๐๐.๐๐๐ ล้านบาท กับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๕ อายุสัญญา ๑ ปี ครบกำหนดสัญญาวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๖ ปัจจุบัน การรถไฟแห่งประเทศไทยยังอยู่ในภาวะขาดทุน นอกจากนี้ยังมีโครงการลงทุนขนาดใหญ่หลายโครงการต้องบริหาร ซึ่งบางครั้งมีการสำรองเงินให้แก่ผู้รับจ้าง เพื่อมิให้เกิดความเสียหาย และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นผลให้รายได้ลดลงแต่รายจ่ายด้านการบำรุงรักษาทาง อาณัติสัญญาณฯ รถจักรล้อเลื่อน รายจ่ายการเดินรถ และบริหารยังคงอยู่ การรถไฟแห่งประเทศไทยจึงขอขยายวงเงินกู้ระยะสั้นจากเดิม ๘๐๐.๐๐๐ ล้านบาท เป็น ๑,๕๐๐.๐๐๐ ล้านบาท สำหรับใช้ในกรณีที่การรถไฟแห่งประเทศไทยขาดเงินทุนหมุนเวียนในช่วงใด ช่วงหนึ่ง เพื่อมิให้การดำเนินงานต้องกระทบกระเทือนหรือหยุดชะงัก

ทั้งนี้ คณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทย ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๕ ได้มีมติ เห็นชอบการกู้เงิน ตามข้อ ๓.๑ และ ๓.๒ แล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ - ๓

๔. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

การรถไฟแห่งประเทศไทยรับภาระต้นทุนเงินกู้ ดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายในการกู้เงิน และกระทรวงการคลังค้ำประกันการกู้เงิน รวมทั้งพิจารณาจัดหาแหล่งเงินกู้ วิธีการกู้เงิน เงื่อนไข และรายละเอียดตามความเหมาะสม สำหรับการขอยกเว้นการคิดค่าธรรมเนียมการค้ำประกันเงินกู้ การรถไฟแห่งประเทศไทยจะได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕. ความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงคมนาคมได้ดำเนินการตามขั้นตอนของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ โดยได้สอบถามความเห็น สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานปรมาณ และกระทรวงการคลัง สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๕.๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๕.๑.๑ เห็นควรให้ความเห็นชอบการกู้เงินของการรถไฟแห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๔ มาตรา ๓๙ (๔) ประกอบด้วยเงินกู้เพื่อใช้ในการดำเนินงาน (กรณีรายได้ไม่เพียงพอสำหรับรายจ่าย) วงเงิน ๑๕,๒๐๐.๐๐๐ ล้านบาท และเงินกู้ระยะสั้น วงเงิน ๑,๕๐๐.๐๐๐ ล้านบาท ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ซึ่งจะช่วยให้ การรถไฟแห่งประเทศไทยสามารถบริหารความเสี่ยงทางการเงินและมีเงินสดเพียงพอต่อการบริหารจัดการไว้ใช้ หมุนเวียนในการดำเนินกิจการและสนับสนุนภาระค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมทั้งเพื่อให้การรถไฟแห่งประเทศไทยสามารถ ดำเนินภารกิจทำให้บริการขนส่งด้านระบบรางแก่ประชาชนและสนับสนุนระบบโลจิสติกส์ของประเทศได้อย่าง ต่อเนื่อง สำหรับวิธีการกู้เงินระยะสั้นโดยการต่ออายุสัญญาออกไปอีก ๑ ปี เงื่อนไข และรายละเอียดของการกู้เงิน รวมทั้งการค้ำประกันเห็นควรให้เป็นไปตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

๕.๑.๒ การรถไฟแห่งประเทศไทยควรมีแผนการบริหารจัดการและมาตรการจูงใจเพื่อเพิ่ม ปริมาณการเดินทางและการขนส่ง ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์และสร้างผลตอบแทนได้เพิ่มขึ้น จากการลงทุนทรัพย์สินต่างๆ ที่จัดหา/ก่อสร้างแล้วเสร็จและทยอยเปิดให้บริการ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเดิน

รถไฟฟ้าสายสีแดงที่ปัจจุบันยังมีปริมาณการใช้บริการต่ำกว่าประมาณการ รวมทั้งการเร่งส่งมอบทรัพย์สินเพื่อให้บริษัท เอสอาร์ที แอสเสท จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทลูกสามารถนำไปบริหารจัดการให้เกิดรายได้ที่อาจเป็นแหล่งเงินทุนสำคัญสำหรับใช้จ่ายเพื่อดำเนินกิจการและลดการพึ่งพาเงินกู้และเงินงบประมาณจากภาครัฐได้

๕.๒ กระทรวงการคลัง

๕.๒.๑ การรถไฟแห่งประเทศไทยมีภารกิจในการให้บริการขนส่งในเชิงสังคม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนและประเทศ รวมทั้งการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลจากการควบคุมราคาค่าบริการเพื่อลดภาระค่าครองชีพในการเดินทางของประชาชนโดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย ทำให้การรถไฟแห่งประเทศไทยประสบปัญหาขาดทุนจากการดำเนินงาน และส่งผลกระทบต่อกระแสเงินสดรับที่ไม่เพียงพอกับกระแสเงินสดจ่าย ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ การรถไฟแห่งประเทศไทยยังประสบปัญหาขาดทุนและขาดสภาพคล่องทางการเงินอย่างต่อเนื่อง จึงมีความจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อให้มีกระแสเงินสดเพียงพอที่จะจ่ายในการดำเนินงาน และไม่ให้เกิดปัญหาการขาดสภาพคล่องอย่างรุนแรงจนไม่สามารถปฏิบัติงานและให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบให้การรถไฟแห่งประเทศไทยกู้เงินเพื่อใช้ในการดำเนินงาน (กรณีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ วงเงินไม่เกิน ๑๕,๒๐๐.๐๐๐ ล้านบาท

นอกจากนี้ การรถไฟแห่งประเทศไทยมีการลงทุนตามภารกิจหลักเพื่อบำรุงรักษาทางและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการรถไฟ จึงมีการจัดซื้อจัดจ้างและมีภาระต้องชำระเงินค่างานตามสัญญาที่ได้ผูกพัน ตลอดจนเพื่อลดความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง หากจัดหาเงินสดไม่เพียงพอกับความต้องการใช้จ่าย จนอาจก่อให้เกิดผลเสียหายได้ การรถไฟแห่งประเทศไทยจึงมีความจำเป็นต้องมีวงเงินกู้ระยะสั้น (วงเงินกู้เบิกเกินบัญชี) ดังกล่าวไว้เป็นแหล่งเงินสำรองเพื่อรองรับกรณีขาดสภาพคล่องฉุกเฉินต่อไป จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบให้การรถไฟแห่งประเทศไทยกู้เงินระยะสั้น (วงเงินกู้เบิกเกินบัญชี) วงเงิน ๑,๕๐๐.๐๐๐ ล้านบาท โดยเห็นควรให้การรถไฟแห่งประเทศไทยพิจารณาคัดเลือกสถาบันการเงินด้วยวิธีการประมูลวงเงินกู้ระยะสั้น (วงเงินกู้เบิกเกินบัญชี) ดังกล่าว เนื่องจาก การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ขยายวงเงินกู้ระยะสั้นจากเดิม ๘๐๐.๐๐๐ ล้านบาท เป็น ๑,๕๐๐.๐๐๐ ล้านบาท และเพื่อให้เกิดการแข่งขันด้านต้นทุนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับอัตราดอกเบี้ยตลาด

ทั้งนี้ กระทรวงคมนาคม โดยการรถไฟแห่งประเทศไทยต้องพิจารณาดำเนินการกู้เงินให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และระเบียบคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยเคร่งครัดด้วย

๕.๒.๒ ให้กระทรวงคมนาคมเป็นผู้พิจารณา วิธีการกู้เงิน เงื่อนไข และรายละเอียดต่าง ๆ ของการกู้เงินและการค้ำประกันเงินกู้ได้ตามความเหมาะสมและจำเป็นของการกู้เงินดังกล่าว และในส่วนของการยกเว้นค่าธรรมเนียมในการค้ำประกัน ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้กระทรวงการคลังมีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการค้ำประกันหรือค่าธรรมเนียมอื่นใดได้ในอัตราและเงื่อนไขที่กำหนดภายใต้กฎกระทรวงกำหนดอัตราและเงื่อนไขการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการค้ำประกันของกระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑

๕.๒.๓ ให้การรถไฟแห่งประเทศไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ไปพิจารณาดำเนินการ โดยคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะได้มีความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง การปรับปรุงแผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๒ สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สะสมของการรถไฟแห่งประเทศไทยจากการกู้เงินและการบริหารหนี้ในส่วนที่ การรถไฟแห่งประเทศไทยรับภาระเอง ซึ่งจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อดำเนินกิจการเนื่องจากรายจ่ายสูงกว่ารายได้ เพื่อให้การรถไฟแห่งประเทศไทยสามารถดำเนินกิจการขนส่งสาธารณะ (Public Service) แก่ประชาชนได้ ดังนั้น จึงเห็นควรให้รัฐบาลชดเชยผลขาดทุนรายปีให้แก่การรถไฟแห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติ การรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๙๔ มาตรา ๔๓ รวมทั้งดอกเบี้ยที่เกิดจากการกู้เงินที่เป็นผลมาจากการขาดทุนดังกล่าว ซึ่งเมื่อการรถไฟแห่งประเทศไทยสามารถปิดงบการเงินประจำปีและสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินรับรองได้แล้วควรชดเชยผลการขาดทุนให้แก่การรถไฟแห่งประเทศไทย เพื่อชดเชยภาระการกู้เงิน เนื่องจากรายจ่ายสูงกว่ารายได้ที่เกิดขึ้นในแต่ละปี

๕.๒.๔ การรถไฟแห่งประเทศไทยควรเร่งรัดดำเนินการตามแผนการแก้ไขปัญหาองค์กรให้สอดคล้องและเป็นไปตามมติคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และคณะอนุกรรมการกลั่นกรองแผนการแก้ไขปัญหาของรัฐวิสาหกิจ โดยให้กระทรวงคมนาคมในฐานะกระทรวงเจ้าสังกัดกำกับให้การรถไฟแห่งประเทศไทยดำเนินการแก้ไขปัญหาองค์กรให้เห็นผลเป็นรูปธรรมตามแผนที่กำหนดโดยเร็ว

๕.๓ สำนักงบประมาณ

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดสภาพคล่องของการรถไฟแห่งประเทศไทย และมีให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานในการให้บริการประชาชนของการรถไฟแห่งประเทศไทยจึงเห็นควรที่กระทรวงคมนาคมจะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบให้การรถไฟแห่งประเทศไทยกู้เงินเพื่อใช้ในการดำเนินงาน จำนวน ๑๕,๒๐๐.๐๐๐ ล้านบาท และกู้เงินระยะสั้น วงเงิน ๑,๕๐๐.๐๐๐ ล้านบาท โดยให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (กระทรวงการคลัง) พิจารณาวิธีการกู้เงินรายละเอียดและเงื่อนไขในการกู้เงินตามความเหมาะสม ซึ่งเป็นไปตามนัยมาตรา ๓๙ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๙๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมกรณีการกู้ยืมเงินเกินคราวละห้าล้านบาท โดยให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกันเงินกู้ ซึ่งการรถไฟแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับภาระต้นเงินกู้ ดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายในการกู้เงิน ส่วนกรณีการขอยกเว้นค่าธรรมเนียมการค้ำประกันเงินกู้นั้น เห็นสมควรที่การรถไฟแห่งประเทศไทยจะขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง ตามความจำเป็นและเหมาะสมตามขั้นตอนต่อไป ทั้งนี้ ขอให้การรถไฟแห่งประเทศไทยปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมาตรฐานของทางราชการให้ถูกต้องครบถ้วนในทุกขั้นตอน โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของทางราชการและประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นสำคัญ และคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ การกระจายภาระหนี้ที่เหมาะสม ตามนัยมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ อย่างเคร่งครัดด้วย

อนึ่ง การรถไฟแห่งประเทศไทยควรเร่งรัดดำเนินการจัดทำแผนฟื้นฟูการแก้ไขปัญหาองค์กรให้สอดคล้องและเป็นไปตามมติคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และมุ่งเน้นการสร้างรายได้ และลดรายจ่าย โดยเฉพาะการสร้างรายได้จากการบริหารทรัพย์สิน ตลอดจนการจัดทำรายงานผลการให้บริการสาธารณะ (PSO) ให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดในบันทึกข้อตกลงการให้บริการสาธารณะด้วย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ - ๖

๖. ความเห็นของกระทรวงคมนาคม

๖.๑ การกู้เงินเพื่อไปใช้ในการดำเนินงาน (เงินกู้เพื่อบรรเทาการขาดสภาพคล่อง) เป็นแนวทางการบริหารด้านการเงินที่เกิดขึ้นจากผลการขาดทุนจากรายได้จากการดำเนินงานไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ดังนั้น การรถไฟแห่งประเทศไทย จำเป็นต้องกู้เงินเพื่อให้มีเงินสดหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายในการดำเนินการ เพื่อให้สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการกู้เงินเพื่อบรรเทาการขาดสภาพคล่อง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๕,๒๐๐.๐๐๐ ล้านบาท โดยส่วนหนึ่งมีสาเหตุจากที่ การรถไฟแห่งประเทศไทยมีรายได้จากการดำเนินงานไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่มาจากรายได้จาก การให้บริการรถโดยสาร รถสินค้า รายได้จากการบริหารทรัพย์สิน และรายได้ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ นอกจากนี้ การรถไฟแห่งประเทศไทยยังมีภาระในการดูแลซ่อมแซมโครงสร้างพื้นฐาน ระบบอาณัติสัญญาณ เครื่องกัน/สัญญาณไฟสี รวมถึงการบำรุงรักษารถจักรและล้อเลื่อน ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอ จึงเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามที่การรถไฟแห่งประเทศไทยเสนอ อย่างไรก็ตาม วงเงินกู้ดังกล่าว เป็นกรอบวงเงินเบื้องต้น โดยการรถไฟแห่งประเทศไทยจะเบิกจ่ายเงินตามที่เกิดขึ้นจริง

๖.๒ วงเงินกู้เงินระยะสั้น ๑,๕๐๐.๐๐๐ ล้านบาท เป็นกลไกสำหรับการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน ที่การรถไฟแห่งประเทศไทยดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เสริมสภาพคล่องในช่วงประสบปัญหาเงินสดขาดมือ และการรถไฟแห่งประเทศไทยจะใช้วงเงินดังกล่าวเฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเท่านั้น สำหรับวิธีการจัดหาสถาบันการเงิน เห็นสมควรให้ใช้วิธีคัดเลือกสถาบันการเงินด้วยวิธีการประมูลวงเงินกู้ระยะสั้น (วงเงินกู้เบิกเกินบัญชี) ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

๖.๓ ปัจจุบันสถานการณ์จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในประเทศ เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ประกอบกับศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้มีแผนปรับลดระดับสถานการณ์ COVID-19 จากโรคติดต่ออันตรายเป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง ซึ่งจะส่งผลต่อปริมาณการเดินทางด้วยรถสาธารณะอย่างมีนัยยะสำคัญ ดังนั้น เพื่อให้มีการเบิกจ่ายเงินกู้เพื่อบรรเทาการขาดสภาพคล่องให้น้อยที่สุด กระทรวงคมนาคมจึงมีความเห็นสอดคล้องกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานปรมาณ และกระทรวงการคลัง โดยได้มอบหมายให้การรถไฟแห่งประเทศไทย เร่งรัดการส่งมอบและโอนทรัพย์สินตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดให้กับบริษัทลูกเพื่อบริหารทรัพย์สิน แผนการบริหารจัดการและมาตรการจูงใจเพื่อเพิ่มปริมาณการเดินทางและการขนส่ง การรายงานผลการให้บริการสาธารณะ (PSO) ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดในบันทึกข้อตกลงการให้บริการสาธารณะ การเร่งรัดการดำเนินการตามแผนฟื้นฟูการแก้ไของค์กร และการเสนองบการเงินประจำปีให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวช่วยบรรเทาภาระทางการเงินด้วยแล้ว

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการกู้เงินของการรถไฟแห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๓๙ (๔) โดยให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกัน รวมทั้งพิจารณาวิธีการกู้เงิน เงื่อนไข และรายละเอียดตามความเหมาะสม โดยการรถไฟแห่งประเทศไทยจะดำเนินการกู้เงินได้ภายหลังจากวงเงินกู้ได้รับการบรรจุไว้ในแผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่ผ่านความเห็นชอบตามขั้นตอนแล้ว สำหรับการขอยกเว้นค่าธรรมเนียมการกู้เงิน ให้การรถไฟแห่งประเทศไทยพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป สำหรับเงินกู้ ดังต่อไปนี้

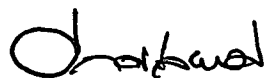
๗.๑ เงินกู้เพื่อบรรเทาการขาดสภาพคล่องในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ วงเงิน ๑๕,๒๐๐.๐๐๐ ล้านบาท

๗.๒ เงินกู้ระยะสั้น วงเงิน ๑,๕๐๐.๐๐๐ ล้านบาท โดยให้ดำเนินการคัดเลือกสถาบันการเงินด้วยวิธีการประมูลวงเงินกู้ระยะสั้น (วงเงินกู้เบิกเกินบัญชี) ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

ทั้งนี้ ได้จัดส่ง Checklist การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีมาด้วยแล้วโดยมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน (ศัลยวิชญา)

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๓๒๕๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๔๑๙๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sunyawit.mot๑๙@gmail.com